RAI SEN 10 MYNGE.

Б.-М. А. С. С. Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongol ҮNEN

K(b) Paartiiin Buriaad-Mongol Oblastnoi Komiteed ba BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedei yderbyriiin gazeed

№ 153 (2487)
1938 onoi
IJYYLIIIN
4
PONEDEELbNIG
15-dxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei tyryyşiin Seessiiin neelge tuxai

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei negedegeer Seessi bolbol ijyyliiin 6-ai ydeşiin 6 çaasta, oros draamiin teaatrta neegdexenь.

Seesside jirehen deputaaduudai registraacalga ba byxii spraavkanuudiiji ygelge xadaa, BMASSR-ei CGK-ei, Soveedyydei Baişan soo, 3-dxi dabxarta, № 96 koomnatada, byxei syydke soo erxilegdexe baina.

PATRIOTIIZM ba GEROIIZM

oron xadaa, ede yderbajartai sobiitinuudiiji baina. Sojuuzna ba respyyblikenyydei Soveedyydte hungaltada kommuniistnuud iina bişenyydei staaog bolbol şine tolotoiji tuilaa—Sojuuzai gol myn bolxo RSFSR-gagşadainь 99,8 prolosovaalaa. Golosovaabaadahan hungagşadai ceentnь kommuniist- partiiina bişenyydei kandidaaduudai tyloo alhan baina. Socialiizoost myn bolxo, Ukrai te hungagşadanь 99,62 golosovaalhan baina. anida xabaadahan hun- 99,55 proceentenь kandidaaduudai tyloo alaa.

niite aradai torzestydernyyd xadaa, aldarta viaaciin tolotomo ilaldeglegdee—manai egeel lioodçiguudai negenь, Konstantiinoviç Kokbolbol Moskvaa—Xa—Vladivostoogdoxi raaassaar, tolotomo haigen niidelgiiji buungyize, soveedei ba byxeaviaaciin tyyxede şine g xuudahiiji bişebe. ir Kokkinaakiiin ilalmanai Exe oronoi tyba şadaliiji daxin daor gerşelne.

hungagşad bolbol iistnuud ba partiiina bistaalinska bloogoi kangolosovaalyloo, aratyloo, kylьtyyrmaggyi nmuniiztanuudai olosovaalaa geeşe.

muniistnuud ba partiiiyydei ilagdaşagyi staaoog bolbol gansaxan le, radai monoliitno negedehe deere bii bolzo şaaina. Tere bloog xadaa, stnuudtai ba pomeeşitemesehen, arasel sooguur bii bolhon uzahan, socialiis baiguudai zilnyydte bexizehen uzahan baina.

aradai aguu jixe nebol manai oroniiji xyen ba tariaaşanai sociaei dabagdaşagyi kreeolgozo baina. Soveed xadaa, eeriingee Exe yri bejiin enxerelteigeer duraldag jym. Gaixamxan ogtorgoi doronь azabaidalaar baidag, amar ba syleeteigeer eeriingee Exe soveed xynyyd, xezeeieşji bahamzaluulxagyi. oron. Ene ygiiji xelexemanai seseglen halbarza gooroduud, manai tyges socialiis faabrig ba za, ugaa jixe urgasiiji manai kolxoozuudai ag poolinuud bidenerte ina. Socialiis revoliyyaar gereltehen, zargaltai orondo inaglan duralanbaixiin argagyi.

d patriotiizm bolbol ge- xeregyydiiji bii bol- Çkaalov, Baidakov ba ov, Groomov, Jyymaşev iiin gegşed Exe oronoiar neriin tyloo, soveed aldar neriin tyloo xoito deegyyr Ameerika xyrmşagtaigaar niidee hen. anin, Feoodorov, Kreen- Şirşoov gegşed Exe goo aldar neriin tyloo, ul mylihen deere eehe- hergeg vaaxtada baiza, ügyydei daişalan abza gyi kreeposti geze narata deere ygei jym geze lexeide xaruulaa hen.

imir Kokkinaaki bolbol oronoigoo aldar neriin tyxa xizaargyi agaar daidiiaza, yyle ba şuurgiiji en, Tiixi okeaanai erje teeşe, soveed gazarai zaxiin foorpost teeşe, halxin şingi tyrgeer, niidee hen. Dalin deeree omog yge «MOSKVAA» geze bişegdenxei soveed maşiina bolbol ispiitaaniiji tolotomo haixanaar dabaa. Xem xemzeegyi jixe daidiiji, şuud tyrgeer dabaza şadadag maşiinauudiiji byteeze gargadag baihandaa, manai aviacioono azyiledberi omogorxozo şadaxa baina.

Vladiimir Kokkinaakiiin ilalta xadaa—byxii soveed aradai ilalta myn bolno. Kokkinaaki ba terenei erelxeg ştyyrman Briandiinski xadaa, Exe oron tuxai, bolьşeviig paarti tuxai, Staalin tuxai hanaza, şuud tyrgen niidelgedee mordohon baigaa.

Staartalxiingaa urda tee 6 minuutada, Kokkinaaki ba Briandiicnski bolbol nyxer Staalinda bişeg bişeze, tere bişeg dotoroo, tedeneriiji xyxiyylhen hanaliiji xaruulba:

«Staartiin yjede manai hanal bodolnai soveed lioodçiguudai esege ba nyxer—Tanda şiglyylegdehen baina. Tanai nere—soveed aviaaciin tug myn.Bidenerte daalgagdahan ynder jixe daalgabariiiji gyisedxexebdi geze, naidanabdi».

Kokkinaaki ba Briandiinski bol bol nege syytke soo 7600 kilomeetr daidiiji dabaza, eehediingee naiduulalgiiji aldartaigaar gyisedxee.

Manai Exe oronoi xysen jyyb gexede, Groomov ba Çkaalov, Vodopьjaanov ba Kokkinaaki metiin geroinuud manaida xeden minga ba xeden arbaad mingaaraa bii. Poeed Leebedev-Kymaaç bolbol «manai xemneiş geroi bolxol daa» geze xeleheeree, soveed aradai hanaliiji erximeer xaruulhan baina.

Leenin-Staalinai paarti ba soveed praviitelьstviin tyryyşiin uriaalaar, Exe oronoo xamagaalxiin tulada xeden minga, xeden arbaad minga, xeden millioon byrgedyyd zyg byxenhee niiden suglarza, faşiis şunaxainarai-xynei zeeride duralagşadai, gar xyrze bolxogyi manai gazarta dobtolxojoo xysehen daisaniiji, ximeleze duuhaxa baina.

Kokkinaakiiin samolioodoi xysete motoornuudai abiaanь, Soveed Sojuuzda dailxaa hanaza baigşa, manai xyrşeneriiji hezeggyi soşorduulhan baixa. Manai tyges xysete oron bolbol xaanahaaşji jirehen, jamarşji daisaniiji usadxaxiin tulada xeregtei bolxo tyrgen buşuu ba xysete samoliooduudiiji xediideş olzo şadaxa

Kokkinaaki ba Briandiinskiin geroiiçeske niidelge bolbol soveed aradai zyrxiiji bajarluulaa.

Paarti ba praviitelьstviin xytelberilegşed, nyxer Staalin tyryyteigeer, manai oronoi aldarta sookolnuudta, xemgyi jixe daidiiji ilagşadta xaluun bajar xyrgebe.

«Praviitelьstvenne daalgabariiji gaixamşagaar dyyrgehenteitnai xamta, Taanariiji xaluunaar amarşalanabdi.

Moskvaa—Xabaarovsk—Vladivostoogoi raioon xyrter, 7600 garan kilomeetr gazarta 24 çaas 37 minuuta soo niidehen, geroiçeske niidelge bolbol soveedei ba delxein aviaaciin istoorido şine gaixamşag xuudaha nemene.

Soveed Sojuuzai azalşad xadaa, taanarai ilaltaar omogorxono.

Taanariiji teberin, garnuudiitnai barinabdi.

Ene xaluun, esegiin amarşalalga-byxii soveed aradai goolos myn.

Eeriingee socialiis Exe oronoi xybyyn bi geze hanaza baixada xyxiyyn daa. Aradai zol zargalai tyloo, socialiizmiin aldar neriin tyloo azallaza baixada xyxiyyn daa.

Soveed xynyyd iimel xadaa patriood hanalaar dyyren, iimel xadaa, manai azabaidalnai geroiizmoor bajalig.

(«Praavdiin» tyryy bişeghee. Telegraafaar abtaba)

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduud

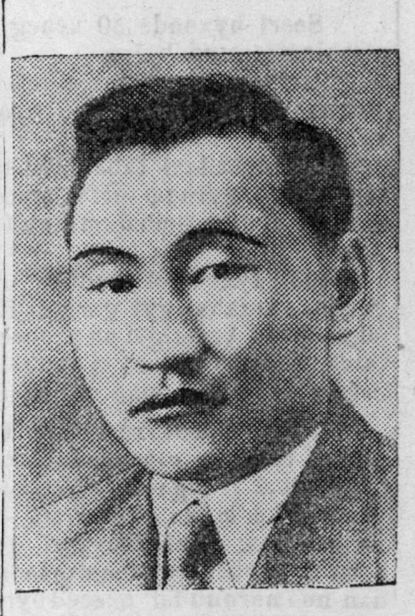

I. B. Borsoojev

I. P. Ilьiin

I. N. Maliigin

O. D. Inxeejeva

B. B. Soosov

S. У. Ajuuşeejev

J. K. Tygatxaanova

I. I. Toçiilov

RSFSR-ei avtonoomno respyyblikenvydei Verxoovno Soveedyydte hungaxa hungaltiin dyngyyd

Çeçeeno-Ingyyçeske ASSR

Çeçeeno-Ingyyçeske ASSR-ei Verxoovno Soveedte hungaxa hungaltiin Centraalьna hunguuliiin komiissiin medeeselei johoor, kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei bloogoi kandidaaduud bolxo, byxii 112 deputaaduudai hungalga registraacalagdahan baina.

Goolosoi erxetei byxii graazdanuudai 99,5 proceentnь golosovaanida xabaadaa.

Golosovaanida xabaadagşadai 99,2 proceentnь kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei staalinska bloogoi kandidaaduudai tyloo golosovaalaa.

Çeçeene Ingyyçeskiin azalşad bolbol exe orondoo, Leenin--Staalinai paartida xizaargyi inag ba bejee ygenxei bainaaa demonstraacalan xaruulza, araduudai aguu jixe voozdь Ioosif Vissarioonoviç Staalin ba tereenei oiriin soraatniguud —V. M. Moolotov, L. M. Kaganooviç, K. J. Voroşiilov ba N. I. Jezooviiji Çeçeeno Ingyyçeske ASSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduudta hungahan baina.

Kabardiina-Balkaarska ASSR

Kabardiina — Balkaarska ASSR-ei Verxoovno Soveedte hungaltiin Centraalьna hunguuliiin komiissiin medeeselei johoor, kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei staalinska bloogoi kandidaaduud bolxo, byxii 85 deputaaduudai hungalta registraacalagdaa.

Goolosoo ygexe erxetei byxii graazdanuudai 99,99 proceent golosovaanida xabaadaa.

Kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei bloogoi kandidaaduudai tyloo, golosovaanida xabaadagşadai 99,95 proceent golosovaalaa.

Kabardiina-Balkaarska ASSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduudta hungagşadai dunda—nyxer Ioosif Vissarioonoviç Staalin, nyxer Viaçeslaav Mixailoviç Moolotov, nyxer Kliment Jefreemoviç Voroşiilov, nyxer Laazarь Moiseejeviç Kaganooviç, nyxer Andrei Andreejeviç Andreejev, nyxer Anastaasi Ivaanoviç Mikojaan, nyxer Nikolai Ivaanoviç Jezoov, nyxer Andrei Aleksaandroviç Zdaanov.

Kalmiicka ASSR

Kalmiicka ASSR-ei Verxoovno Soveedte hungaltiin Centraalьna hunguuliiin komiissiin medeeselei johoor, kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei staalinska bloogoi kandidaaduud bolxo, byxii 65 deputaaduudai hungalta registraacalagdahan baina.

Goolosoo ygexe erxetei graazdanuudai 99, 41 proc. golosovaanida xabaadaa.

Golosovaanida xabaadagşadai 99,48 proc. kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei staalinska bloogoi kandidaaduudai tyloo golosovaalhan baina.

Kalmiicka ASSR-ei azalşan bolbol eeriingee respyyblikiin Verxoovno Soveedei deputaaduudta araduudai aguu jixe voozdь Ioosif Vissarioonoviç Staaliniiji ba tereenei ynen soraatniguud nyxed Moolotov, Voroşiilov ba Jezooviiji negen duugaar hungahan baina.

Ydmyyrdske ASSR

Ydmyyrdske ASSR-ei Verxoovno Soveedte hungaltiin Centraalьna hunguuliiin komiissiin medeeselei johoor, kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei staalinska bloogoi kandidaaduud bolxo, byxii 142 deputaaduudai hungalta registraacalagdahan baina.

Goolosoi erxetei byxii graazdanuudai 99 proceent golosovaanida xabaadaa.

Golosovaanida xabaadagşadai 98,3 proc. kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei staalinska bloogoi kandidaaduudai tyloo golosovaalhan baina.

Ydmyyrdske ASSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduudta hungagşadai dunda—nyxer I. V. Staalin, V. M. Moolotov, L. M. Kaganooviç, K. Je. Voroşiilov, M. I. Kaliinin, N. I. Jezoov, A. I. Mikojaan orono.

Mordoovsko ASSR

Mordoovsko ASSR-ei Verxoovno Soveedte hungaxa hungaltiin Centraalьna hunguuliiin komiissiin medeeselei johoor, kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei staalinska bloogoi kandidaaduud bolxo, byxii 107 deputaaduudai hungalta registraacalagdahan baina.

Goolosoi erxetei byxii graazdanuudai 99, 6 proc. golosovaanida xabaadaa.

Golosovaanida xabaadagşadai 99,1 proc. kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei Staalinska bloogoi kandidaaduudai tyloo golosovaalaa.

Mordoovsko ASSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduudta hungagdagşadai dunda—nyxer I. V. Staalin, nyxer V.M. Moolotov, nyxer L. M. Kaganooviç, nyxer M. I. Kaliinin, nyxer K. Je. Voroşiilov, nyxer A. A. Andreejev, nyxer N. I. Jezoov, nyxer A. A. Zdaanov.

Dagestaanska ASSR

Dagestaanska ASSR-ei Verxoovno Soveedte hungaltiin Centraalьna hunguuliiin komiissiin medeeselei johoor, kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei staalinska bloogoi kandidaaduud bolxo, byxii 113 deputaaduudai hungalta registraacalagdahan baina.

Goolosoi erxetei byxii graazdanuudai 98,04 proc. golosovaanida xabaadaa.

Golosovaanida xabaadagşadai 99,61 proceent kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei bloogoi kandidaaduudai tyloo golosovaalaa.

Dagestaanska ASSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduudai dunda—nyxed I. V. Staalin, V. M. Moolotov, K. Je. Voroşiilov.

Çyvaaşeska ASSR

Çyvaaşeska ASSR-ei Verxoovno Soveedte hungaltiin Centraalьna hunguuliiin komiissiin medeeselei johoor, kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei bloogoi kandidaaduud bolxo, byxii 96 deputaaduudai hungalta registraacalagdahan baina.

Goolosoi erxetei byxii graazdanuudai 99 proceent golosovaanida xabaadaa.

Golosovaanida xabaadagşadai 97,8 proceentnь kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei bloogoi kandidaaduudai tyloo golosovaalaa.

BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedei Preziidiymei

TOGTOOL

Xelenei, literatyyriin ba istooriiin instituudei tabihan, buriaad-mongol xelenei orfograafi helgehen ba nemehen tuxai projeektiiji, Centraalьna Gyisedxexe Komiteedei preziidiym batalaza togtoobo.

Centraalьna Gyisedxexe Komiteedei tyryylegşe—
G. BELЬGAAJEV

Centraalьna Gyisedxexe Komiteedei sekretaarь—
V. BIRTAANOV

Buriaad-Mongol xelenei mynee baigaa orfograafi helgehen ba nemehen tuxai

PROJEEKT

ALFAVIID

1. Sedьxel, elьben, dorьboon, sadьxa, zolьbo, horьbo, bedьxe, urьxa, elьgexe, delьben, xadьxa, elьgen gehen ygenyydhee bişe buriaad ygenyydei dunda zeelen temdeg xereglexegyi. Zişeenь mylihen.

2. Abtahan ygenyydte Orod „ы“ yzegei orondo „e“, „ii“ xereglexe. „E“ yzegiiji xadaa „ы“ yzeg deere soxilto ygei baixada xereglexe ba „ii“ yzegiiji soxiltotoi baixadanь xereglexe.

Опыт—ooped, событие—sobiiti.

3. Orodoi „й“ yzegiiji buriaad „i“ yzegei şanartai adalidxaxa.

Комбайн—kombain.

4. Yheerexe, yjeele, gyzeen, gyree, gybee, yxeere, hybee, yhee gehen ygenyyd byxii foormodoo „ee“ xereglexe ba bişe byxii uşarnuudta—ygiin huurida ba ygiin xubilalga ba ygiin bii bololgodo—„ee“, „ee“ ajalganuudhaa gansal „ee“ xereglexe.

Gyreehen, yxereer.

PADEEZNYYD

5. Xojor gurban xaşalganuudaar dyyrhen, abtahan ygenyyd xadaa, xamaanai podeezde—iin gehen zalgalta abdag ba zygei, xamtiin padeeznyydte huuri ba padeezei zalgalta xojoroi xolbolto tabigdadag.

Zişeenь:
N. P. Socialiizm pyynkt
X. P. Socialiizmiin pyynktiin
Z. P. Socialiizmada pyynktede
Xamt. P. Socialiizmatai pyynktetei

Azaglalta: Xojor gurban xaşalganuudaar dyyrhen aad, hyyleinь xaşalgan r (р) baigaa haa, nege xaşalganaar dyyrhen ygenyydtei adali zoxildodog.

N. P. meetr
X. P. meetrei
Z. P. meetrte
Xamt. P. meetrtei

6. Tyrgen ajalganuudaar, xelenei uzuurai n (н) yzeghee bişe, xaşalganuudaar ba zeelen temdegeer dyyrhen ygenyyd „jyyji“, „xeniiji“ gehen asuudaltai xeregei padeezde—iiji gehen zalgalta abdag ba xelenei uzuurai n (н) yzegeer dyyrhen ygenyyd—giiji geze zalgalta abdag.

Urgasiiji haizaruulxa xeregtei. Kolxoozoi brigadiirnuudiiji myriiseede uriaa. Aguu jixe oktiaabriiiji ugtaba.

7. Niuurta xamaadalai zalgaltanuud

	Xaşalganaar dyyrhen ygenyydei xoino		Ajalganuudaar dyyrhen ygenyydei xoino:	
1-dxi gansa niuur 1-dxi olon niuur	— ni — m —nai —mnai	gerni gerem gernai geremnai	—mni —m mnai	daxamni daxam daxamnai
2-dxi gansa niuur 2-dxi olon niuur	—şni —tnai	gerşni gertnai	—şni —tnai	daxaşni daxatnai
3-dxi nege niuur 3-dxi olon niuur	—iinь	geriinь	—nь	daxanь

Azaglalta: 1) Togtuurigyi „n“ yzegtei ygenyyd negedexi nege niuurta „n“ yzegee xajadag ba „m“ zalgalta abdag.

Zişeenь: morin—morim.

2) Negedexi nege niuurta togtuuritai „n“ yzegtei ygenyyd tere „n“ yzegee xajadag ba „mni“ zalgalta abdag.

Ynen—ynemni.

8. Oertee xamaadalai zalgalta

Xamaanai padeezei „ei“ zalgaltiin xoino eertee xamaadal bolbol — ngaa,— ngoo,— ngee,—ngee zalgalta abdag.

Mal—malai—malaingaa yyden— yydenei—yydeneingee.

9. Todo bişe ajalganuudiiji glagooloi negedexi yjehee saaşaxi yjede, iime priincibeer bişexe:

a) Glagool idxahan zaloogto— uul,—yylgeze zalgalta abdag haa, byxii foormodoo todo—bişe ajalganuudiiji xereglexe.

jabuul—jabaxa, jaba, jabaza, jababa.

b) Glagool idxahan zaloogto — xuul, xyyl,— gyyl,— guul bolbol—xuul, xyyl,—gyyl—guul,—uul,—yyl zalgaltanuudiiji adali abdag haa, byxii foormodoo todo bişe ajalganuudiiji xereglexegyi.

Hurguul—hurgaxa, hurga, hurgaba, abxuul, abuul—abxa, ab, abza.

Azaglalta: Idxahan zaloogoi xoinohoo udaalan orohon zalgaltiin urda, todo bişe ajalganiiji xereglexegyi.

Zişeenь, jabuulaxa geze bişexegyi, xarin jabuulxa geze bişexe.

Abtahan ygenyydiiji bişexe dyrem

10. Teerminyydiiji ba ygenyydiiji bolbol orod xelenhee abxa.

11. Abtahan ygenyydiiji bişexe dyrimiinь gol tylebeeree orod janzaaraa baixa.

12. Yni abtahan prostol orod ygenyydiiji buriaaduudai xeledeg johoor bişexe.

Пшеница—seniice,
платок—pulaad.

13. Huuri sooxi udaan ajalganuudiiji daxuulza, huuriiin ajalgan hyyliiji (ajalganai taaraldalai johoor) bişexe.

Экономика—ekomoomiko,
форма—foorma.

14. Ygiin huuridaxi soxigdohon „i“ (и) yzegei xoino, huuriiin ajalgan hyyl ba padeezei zalgaltanuuddaxi syyffiksnyyddexi ajalganuudiiji iime janzaar bişexe:

a) Soxigdohon „i“ (и) yzegei urdanь zergeleze, „a“, „o“ baigaa haanь, soxigdohon „i“ yzegei xoino „a“ bişexe.

Политика—poliitika,
артистка—artiistka

b) Soxigdohon „i“ (и) yzegei urdanь zergeleze „e“, „y“, „i“ baigaa haanь, soxigdohon „i“ (и) yzegei xoino „e“ bişexe.

Политический—politiiçeske,
грузобиком—grozoviigoor

c) Ekin yjedee soxigdohon „i“ (и) yzegtei ygenyyd bolbol byxii yge xubilalgiin, yge bii bololgiin uşarta ba huuriiin ajalganai hyylde xadaa „e“ yzeg, abag.

Критика—kriitike,

15. Osos „y“ xojor janzaar bişexe:

a) „Ere“ ajalganuudtai ygenyydte „u“ bişexe.

Прокурор—prokuroor,
Украйна—Ukraiina

b) Xolimog ba „eme“ ajalganuudtai ygenyydte „y“ bişexe.

Культура—kylьtyyre,
революция—revoliyyce

c) Nege yjetei ba tereenhee garhan ygenyydte „y“ bişexe.

Круг—kryyg,
кружок—kryzoog

26. Huuri sooxi udaan ajalganiiji daxuulza, padeezei zalgaltanuudai syyffiksnyydei ajalganuudiiji (ajalganai taaraldalai johoor) bişexe.

Совет—Soveed—soveedei,
Свердловская область— Sverdloovsko ooblastь

Abtahan ygenyydte syyffiksnyydiiji bişexe tuxai.

17.—SK syyffiks xojor janzaar abxa:

a) Jyriin nerehee bii bolhon temdegei nere xamaanai padeezei zalgalta abdag.

Депутатский—deputaadai,
флотский—floodoi

b) Ymse nerehee bii bolhon, temdegei nere—sk syyffikseteigee ba tedenei hyyliinь tyrgen ajalganaar bişegdedeg.

Стахановское движение—staxaanovska xydeleen, Испанская республика—ispaanska respyyblike.

Eneende adali—nsk syyffiks bii boldog.

Американская техника—amerikaanska teexnike.

Azaglalta: Terminologiiçesko komiissiin togtoohon priincipeer, geograafiiçeska teerminyyd bişegdedeg.

18.—nn,-n syyffiksnyydiiji yleexe.

Революционная ситуация—revoliycioonno situaaca, социальный вопрос—sociaalьna asuudal.

19.—iist geze syyffiksgyi baixa jyymenei nerehee bii bolhon temdegei nerede—çesk syyffiks yleexe.

Политический вопрос—politiiçeske asuudal.

—iist geze syyffiksetei baixa jyymenei nerehee bii bolhon, temdegei nerede—iis geze syyffiks xereglexe.

Капиталист—Капиталистический — kapitaliis

20.—nostь-stь,—çestvn gehen syyffiksnyydiiji orşuulagdaagyi ygenyydte yleexe.

Партийность—partiiinostь,
народничество—naroodniçestvo,
тунеядство—tynejaadstvo.

Xelenei, literatyyriin ba istooriiin instituudei tyyd.

GURBADAXI TABANZILEI (NEGEDEXI ZILEINЬ VIIPYSKIIN) GYRENEI URIHALAMZIIJI GARGALGIIN ҮSLOOVI

1. Gurbadaxi tabanzilei (negedexi zileinь viipyskiin) gyrenei urihalamza xadaa, xojor janzaar gargagdaba gee haa: aldabarigyi ba proceentno.

Ene urihalamziin gargalta bolbol razriaad byxende 100-100 milliioon tyxerigei razriaadaar xubaagdaxa bolno.

Razriaad byxen 20 mingan seerinyydtei baidag. Aldabarigyi gargaltiin razriaad byxenei seerinyyd 40001 noomerhoo 60000 noomer xyrter ba proceentotoinь 120001 noomerhoo 140000 noomer xyrter noomernuudtai baixa.

Seeri byxende 50 xeheg zuun tyxerigei urihalamzanuud baixa.

Urihalamza xadaa, seeri byxendee 1 noomerhoo 50 noomer xyrter noomernuudtai baixa.

2. Gurbadaxi tabanzilei (negedexi zileinь viipyskiin) gyrenei urihalamza bolbol 100 tyxerigei sentei urihalamzanuudaar gargagdana.

100 tyxerigei sentei obligaacanuudhaa gadana, aldabarigyi gargaltiin talaar, 500,200 50,25 ba 10 tyxerigei ba proceentetei gargaltiin talaar, 500,200, ba 25 tyxerigei ynetei obligaacataigaar urihalamza gargagdaxa bolno.

3. 500 ba 200 tyxerigei ynetei obligaacanuud bolbol taba ba xojor noomertoi nege seeriin 5 gy ali 2 zuugaad tyxerigei adlixan obligaacanuud bolxo ba terenь iime erxetei baixa gee haa: a) aldabarigyi gargaltiin talaar, 5 ba 2 şyyberinyyd obligaaca deere zaagdahan noomernuudai nezeed byridenь negen doro tudaxa baina, b) proceenteteei gargaltiin talaar—obligaaciin byxii naricaatelьna ynetexe proceentiin olzo.

50, 25 ba 10 tyxerigei obligaa bolbol zuun tyxerigei obligaaciin xubi bolxo ba zuun tyxerigei obligaacanuu xyrtexe tusxaita xubidanь (1/2, 1/4 b tudahan şyyberi gy, ali proceentiin ol xa erxe ygtexe.

TAILBARI: Urihalamza za toonь adali bişe baixa uşari daa tom nuud obligaaca yg xogyi baigaa haanь, urihala xigşadta toosoxodo zoxid bai lada, 25 ba 10 tyxerigei obligaa gargagdaxa bolno.

Obligaaciin naricaatelna yniinь (z xerig) oruulsaad, zuun tyxerigei o byride 3000, 1000, 500, 200 ba 150 ty şyyberinyyd togtoogdoxo.

Urihalamziin xorin zilei bolzor s dabarigyi gargalgiin obligaaca byxen baina.

Şyyberi tudahan obligaacanuud deed, saaşadaa tiraazhaa gargagdaxa.

Urihalamziin xorin zilei bolzor s dabarigyi gargalganuudtanь zilei byxende dyrbe-dyrbeer, xamta 80 şy tiraaznuud bolxo.

Şyyberiiin tiraaznuud SSR Sojuu naansiin Aradai Komissriaadaar tog hon bolzorto xegdexe baina.

5. Aldabarigyigeer gargagdahan, lamziin şyysiin tiraaz byriiin razria xende, ondoogoor xelebel, 100 milioon rigei urihalamza byxende doro durs toodo şyysenyyd naadagdana.

Zilnyyd	Jamarnuud tiraazda	3 mingan tyxerig şyysenyydei too	Nege mingan tyxerigei şyysenyydei too	500 tyxerigei şyysenyydei too	200 tyxerigei şyysenyydei too	150 tyxerigei şyysenyydei too	Tiraaz byriiin şyysenyydei dyn xamta
Tyryyşiin zil	1—4	1.	5.	50	1000	8944	10 min.
Xojordoxi zil	5—8	1.	5.	50	1000	8944	10 min.
Gurbadaxi zil	9—12	1.	5.	50	1300	7144	8500
Dyrbedexi zil	13—16	1.	5.	50	1300	7144	8500
Tabadaxi zil	17—20	1.	5.	50	1300	7144	8500
Zurgaadaxi zil	21—24	1.	5.	100	1900	5494	7500
Doloodoxi zil	25—28	1.	5.	100	1900	5494	7500
Naimadaxi zil	29—32	1.	5.	100	1900	5494	7500
Jyhedexi zil	33—36	1.	5.	100	1900	5494	7500
Arbadaxi zil	37—40	1.	5	100	1900	5494	7500
Arbanegedxi zil	41—44	1.	5.	100	1900	5494	7500
Ar. xojordoxi zil	45-48	1.	5.	100	1900	5494	7500
Ar. gurbadaxi zil	49—52	1.	5.	100	1900	5494	7500
Ar. dyrbedxi zil	53-56	1.	5.	100	1900	5494	7500
Ar. tabadaxi zil	57—60	1.	5.	100	1900	5494	7500
Ar. zurgaadaxi zil	61—64	1.	5.	150	2600	13844	16600
Ar. doloodoxi zil	65—68	1.	5.	150	2600	15344	18100
Ar. naimadaxi zil	69—72	1.	5.	150	2600	22344	25100
Ar. jyhedexi zil	73—76	1.	5.	150	2600	28794	31550
Xoridoxi zil	77—80	1.	5.	150	2600	35394	38150
Şyysiin byxii 80 tiraazda 100 milliioon tyxerigei urihalamza byriiin dyn xamtadaa şyygdexenь		80	400	8000	151600	839920	1000000

6. Aldabarigyi gargaltiin obligaacanuud bolbol tereentei dairaldahan şyyberiiiji abxiin tula, 1959 onoi dekaabriiin 1-nei yder xyrter yzyylegdexe johotoi.

Ene bolzoroi yngerhen xoino obligaaciin ezed xadaa, şyyhen şyyberiee ba obligaaciingaa sengiiji abxa erxenь geegdene.

7. Proceentetei gargaltiin obligaaciin olzonь zil soo, nege udaa kypoonoor 4 proceent tylegdexe, terenei tylegdexe bolzoronь xadaa, 1939 onoi dekaabriiin negenhee exileed, zil byxenei dekaabriiin negenhee tylegdeze baixa

8. Proceenttei gargalgiin obligaaciiji gedergenь xudaldan abxa jabadai 1954 onoi dekaabriiin negenhee exileed, 5 zil soo (1954, 1955, 1956, 1957, ba 1958, onuudta) zil byridee adalixanaar jabuulagdaxa.

1954-1957 onuudta gedergenь xudaldan abtaxa obligaacanuud bolbol SSSR ei Finaansiin Arkomaadaar togtoogdohon bolzorto tyleberiiin zil byriiin tiraazaar togtoogdoxo.

Xudaldan abtahan obligaacanuudai naricaatelьna sengiiji obligaaca barigş raaza garahan zilei dekaabriiin 1-hee tylegdene. Tiraazaar tylegdeegyi obli nuud bolbol 1958 onoi dekaabriiin ne exilze xudaldan abtaxa baina.

Tiiraazaar tylegdehen obligaacu kypoon bolbol, tiraaza bolhon zilei d riiin negen xyrterxi kypoonuudiiji oru tylegdene. Udaateexi bolzornuudainь nuudta mynge tylegdexegyi.

10 Proceentetei obligaacanuud ba m poonuud bolbol bolzoroigoo bolxodo, xu abtaxa ba tereeniiji tylyylxiin tulad onoi dekaabriiin 1 nei yder xyrter obli yzyylexe xeregtei. Ene bolzoroi yn xoino obligaaca ba kypoon barigşad ba obligaaciingaa tyleberiiinь abxa erxe xe baina.

SSR Sojuuzai Finaans in A
Komissa
A. ZVEERO

ULAAN-YDEDE

ŞATAR

Respyblikaanska tyrniir exilheer 10-dxi tyyrei naadaba. Mynee xadaa, respyyblikiin çimpioon Lipiikin tyryy jabana. 9-hee 8 oçkootoi aad, Filipeenkotei naadaad, buliuugaar xoişoluulagdaa. 2-dxi huurida Popoov-10-haa 8 xaxad, 3-dxi huurida Jangyytov—9-hee 7, Neeştinko-9-hee 6 xaxad, Oodinec—9-hee 6-xaxad, Filipeenko—9-hee 6, Mamiilov—9 hee 6, Nariiişkin—10 haa 5, Koroviakoovski—10-haa 5, Bitaajev 9-hee 4 xaxad, g.m. oçkootoinuud, xamta 18 xyn naadaza baina.

JYBILEEDE BELEDXEL

Ulaan-Ydiin „Gastornoom“ bolbol BMASSR ei 15 zilei oido azalşadiiji ediee xooloi zyileer dutamaggyi xangaxiin tula, ijyyliiin 2-hoo byxii magaziinuudaigaa xydelmeriiin yderiiji 2 çaas utadxaxa ba ene yderhee tusxai zaxilai stool emxidxene. Magaziinuudtanь toho, kolbasaa, eldeb janziin hain şanartai kandiiterai izdeeli, zyhen byriiin zagahan, eldeb arxi, şampaanska g. m. dutamaggyi xudaldaanda garaza baina.

Erxim kyzneec

Zede. Gegeetiin somonoi, Staalinai neremzete kolxoozoi geşyyn nyxer Şonuu Vaanzalai gegşe, 1935 onhoo xoişo kolxoozdoo kyzneeceer xydelmeriine.

Ene xydelmerilxe yjedee, nyxer Vaanzalai xadaa, zişeete hainuud pokazaatelьnuudiiji tuilahan ba eertee daalgagdahan daalgabarinuudiiji ton akkuraatnaar, erxim şanartaigaar dyyrgedeg baina. Zişeelxede, ene zilei ybehe ba t riaalgada xereglegdem maşiina zebsegyydiiji t zor soonь, erxim şana 100 proceent remoontol geee baina.

Erximeer xydelmeri gee tylee, nyxer V gegşe, eeriingee kol xeden daxin şagnagdı urmaşuulagdahan baina

D. C

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAAJEV.

KINOOTEAATRNUUDTA:
„PROGREESS“ Bişiixan exe
„ERDEM“ Altan nuur

FEOODOR XABAAJEVIÇ MAIKOOV gegşe VOJEENNE LEEDEE ygei bolgohon ba tereniiji olhon xynyyd baibal nyxerte busaaza ygexiiji guigdana.

Адрес редакции: гор. Улан-Удэ, Центросоюзная 19. Телефоны редакции: отв. редактора 3—44, отв. секретаря 3—23, сельхозотдел 7—55 и промотдел 5—07.

NAYA-ai tipograafi. Glavliit 304